

Μαθήματα και ύλη Κατατακτηρίων Εξετάσεων για το ακαδ. έτος 2016-17.

I. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

Ύλη μαθήματος.

- Το αντικείμενο και η ιστορία της Ψυχολογίας,
- Η μεθοδολογία και οι τεχνικές έρευνας στην επιστήμη της ψυχολογίας
- Βιολογικές βάσεις της συμπεριφοράς
- Τομείς της εφαρμοσμένης Ψυχολογίας.
- Η επίδραση της Ψυχολογίας στις Επιστήμες της Αγωγής.
- Οι κυριότερες θεωρητικές κατευθύνσεις στην Ψυχολογία.
- Η επίδραση της κληρονομικότητας και του περιβάλλοντος στη διαμόρφωση της ανθρώπινης συμπεριφοράς.
- Παράγοντες που επηρεάζουν τη νοητική ανάπτυξη.
- Παράγοντες που σχετίζονται με την ανάπτυξη της προσωπικότητας.
- Η συμβολή της μάθησης στη διαμόρφωση της ανθρώπινης συμπεριφοράς
- Η επίδραση βιολογικών και περιβαλλοντικών παραγόντων στη μάθηση
- Στοιχεία γενικής Ψυχολογίας (μνήμη, προσοχή, συναισθήματα, κλπ.).
- Η αισθητηριακή αντίληψη του εξωτερικού κόσμου
- Κίνητρα και συμπεριφορά

Προτεινόμενη βιβλιογραφία

1. Schacter, D., Gilbert, D., Wegner, D. (2012). *Ψυχολογία*, Εκδόσεις Gutenberg

II. ΑΓΩΓΗ ΒΡΕΦΟΥΣ I

Ύλη μαθήματος.

- Η οικογένεια, η κοινωνία και το παιδί.
- Η θέση του βρέφους διαχρονικά στην οικογένεια και την κοινωνία
- Έμβρυο και νεογνό: ευρήματα ερευνών και η επιρροή τους στην ψυχοπαιδαγωγική του βρέφους.
- Σχέση μητέρας-νεογνού: Η ψυχοπαιδαγωγική προσέγγιση του αρχικού δεσμού.
- Βρέφος και βρεφική ηλικία: Η κρισιμότητα και η σημαντικότητα της βρεφικής ηλικίας.
- Αναπτυξιακά χαρακτηριστικά τους βρέφους (0-12 μηνών).
- Η ψυχοπαιδαγωγική ενασχόληση με το βρέφος (0-12 μηνών).
- Η σημασία της σωστής φροντίδας στη σωματική και ψυχοσυναισθηματική εξέλιξη του παιδιού και ειδικότερα για τα βρέφη.
- Οι βασικές ανάγκες των βρεφών (0-12 μηνών). Αρχές κάλυψης των βασικών αναγκών.
- Η κάλυψη των βασικών αναγκών των βρεφών παράγοντας επιβίωσης και αγωγής.
- Ψυχοπαιδαγωγική προσέγγιση του κλάματος, της πρόταξης των χεριών, του ύπνου, της προετοιμασίας του ύπνου και του περίπατου των βρεφών (0-12 μηνών)
- Επίδραση οικογενειακού περιβάλλοντος στην ανάπτυξη των βρεφών.
- Ο ρόλος του παιδαγωγού βρεφών και νηπίων - χαρακτηριστικά.
- Βρέφος και Αγωγή. Επικοινωνία με το βρέφος.
- Στόχοι στην αγωγή των βρεφών.

Προτεινόμενη βιβλιογραφία

1. Σιμονέτ, Ν., (1992). *Αχ, αυτά τα μωρά... Πόσα ξέρουν!* Εκδόσεις ΘΑΝΟΣ ΓΡΑΜΜΕΝΟΣ
2. Μόρις, Ν. (2008). *Ο θαυμαστός κόσμος του βρέφους*. Εκδόσεις ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗΣ

III. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Ύλη μαθήματος.

1. Περιεχόμενο, ανάπτυξη και εξέλιξη της Παιδαγωγικής Επιστήμης. Σύντομη ιστορική ανασκόπηση (αρχαιότητα, Αναγέννηση, αιώνας του διαφωτισμού, 20ός αιώνας).
2. Θεμελιωτές της Παιδαγωγικής σκέψης: Rousseau, Comenius, Pestalozzi, Dewey, Makarenko, Freinet, Neil, Rogers, κ.α.

3. Κυριότεροι εκπρόσωποι και συστήματα προσχολικής αγωγής: Fröebel, Montessori, Décroly, Claparède, Ferrière, Cousinet, κ.α.
4. Φιλοσοφία της παιδείας και Διεπιστημονικότητα της Παιδαγωγικής επιστήμης.
5. Κλάδοι της Παιδαγωγικής επιστήμης (Εκπαιδευτική Πολιτική και Διοίκηση της Εκπαίδευσης, Ιστορία της Εκπαίδευσης, Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης, Συγκριτική Παιδαγωγική, Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση, Εκπαιδευτική Αξιολόγηση, κ.α.).
6. Σύγχρονοι παιδαγωγικοί προσανατολισμοί (Διαπολιτισμική εκπαίδευση, Περιβαλλοντική εκπαίδευση, Ευρωπαϊκή διάσταση της εκπαίδευσης, Αγωγή ειρήνης, Αγωγή υγείας, Αγωγή καταναλωτή, Κυκλοφοριακή αγωγή).
7. Η Επιστημονική έρευνα στην Παιδαγωγική επιστήμη (Μέθοδοι, τεχνικές, τεκμηρίωση, κ.α.).
8. Θεωρία και διδακτική αναλυτικών προγραμμάτων (σκοποί και στόχοι, επιδιώξεις, περιεχόμενο, μέθοδοι, δραστηριότητες).
9. Σύγχρονα αναπτυξιακά προγράμματα προσχολικής ηλικίας (πλαίσιο και περιεχόμενο προγραμμάτων, θεματικές προσεγγίσεις, σχέδια εργασίας, θεμελιώδεις έννοιες).
10. Γλώσσα και σχολικός γραμματισμός.
11. Κοινωνικοποίηση και γνώση στην προσχολική ηλικία. Ο ρόλος του παιδαγωγού. Παιδαγωγική σχέση.
12. Η μετάβαση από την οικογένεια στον Παιδικό Σταθμό και το Νηπιαγωγείο. Προβλήματα προσαρμογής. Επικοινωνία και συνεργασία με την οικογένεια.
13. Θεσμοί αγωγής και εκπαίδευσης στην προσχολική ηλικία. Η έννοια της διχοτομίας των θεσμών: προβλήματα και προοπτικές.
14. Η προσχολική αγωγή σήμερα: προκλήσεις και διακυβεύματα.

Προτεινόμενη βιβλιογραφία

1. Κυπριανός, Π. (2007). *Παιδί, οικογένεια, κοινωνία. Εκδόσεις* Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ - Κ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ.
2. Χρυσοφίδης, Κ. (2004). *Επιστημολογικές αρχές της προσχολικής αγωγής. Εκδόσεις* Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ - Κ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ
3. Houssaye, J., (2000). *Δεκαπέντε παιδαγωγοί.* (επιμέλεια). Εκδόσεις ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Η κατάταξη των πτυχιούχων των Τμημάτων ΤΑΕΠΗ και Ψυχολογίας γίνεται στο Γ' εξάμηνο, λόγω συναφούς γνωστικού αντικειμένου και πολλών κοινών μαθημάτων. Η κατάταξη των πτυχιούχων όλων των υπολοίπων Τμημάτων γίνεται στο Α' εξάμηνο.